A°. 1922.

N°. 14.

PUBLICATIE-BLAD.

VERORDENING *van den 21sten October 1921, tot regeling van het toezicht op krankzinnigen.*

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is nieuwe bepalingen vast te stellen betreffende het krankzinnigenwezen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

§ I. *Inrichtingen tot verpleging en tot voorloopige opneming van krankzinnigen.*

Art. 1.

Er bestaat eene Gouvernements-inrichting tot uitsluitende verpleging van krankzinnigen.

De Gouverneur regelt het toezicht en het bestuur en stelt de voorwaarden voor de opneming en verpleging vast.

Art. 2.

Nevens het Gouvernements-krankzinnigengesticht kunnen particuliere krankzinnigengestichten worden opgericht.

Als particuliere krankzinnigengestichten worden beschouwd alle inrichtingen, waarin iemand meer dan drie krankzinnigen, die niet tot zijn gezin behooren, verpleegt.

Art. 3.

Tot oprichting van een particulier krankzinnigengesticht wordt de vergunning van den Gouverneur vereischt. Deze verbindt daaraan zoodanige voorwaarden, als hij in het belang van de verpleging der krankzinnigen noodig acht.

De particuliere krankzinnigengestichten zijn uitsluitend tot verpleging van krankzinnigen bestemd.

Aan elk dier gestichten moet tenminste één bevoegd geneeskundige verbonden zijn.

Art. 4.

Indien een particulier kranzinnigengesticht zonder vergunning van den Gouverneur is opgericht, wordt het op diens last gesloten.

Indien zulk een krankzinnigengesticht niet voldoet aan de voorschriften van deze verordening en aan de voorwaarden, aan de vergunning tot oprichting verbonden, zal de vergunning door den Gouverneur ingetrokken en het gesticht op diens last gesloten worden, indien niet alsnog binnen een door hem vast te stellen termijn naar behooren aan de voorschriften en de voorwaarden dezer verordening wordt voldaan.

Het besluit tot sluiting van een gesticht wordt met redenen omkleed en in het blad, waarin van gouvernementswege de officieële berichten worden geplaatst, bekendgemaakt.

Bij sluiting van een gesticht worden de daarin verpleegde krankzinnigen op kosten van hen, voor wier rekening zij verpleegd worden, binnen een door den Gouverneur te stellen termijn, door de zorg van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, overgebracht naar andere krankzinnigengestichten.

Art. 5.

De Gouverneur wijst aan de plaatsen tot voorloopige opneming van krankzinnigen en stelt voorschriften vast, waaraan in die plaatsen betreffende de krankzinnigen moeten worden voldaan.

§ II. *Toezicht op verpleging van krankzinnigen en op krankzinnigengestichten.*

Art. 6.

[illegible] krankzinnigen en krankzinnigengestich- [illegible] volgens de bepalingen dezer verordening en de krachtens haar door den Gouverneur te geven voorschriften, uitgeoefend door den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, onverminderd hetgeen bij evengenoemde verordening en voorschriften aan den Procureur-generaal en andere ambtenaren is opgedragen.

Art. 7.

Dit toezicht strekt zich uit over alle krankzinnigen en over alle krankzinnigengestichten.

Art. 8.

Hij, die een krankzinnige verpleegt, is gehouden hiervan aangifte te doen op Curaçao aan den Procureur-generaal en aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en op de overige eilanden der kolonie aan den Gezaghebber, binnen tweemaal vier en twintig uur na den aanvang dier verpleging.

Zoo spoedig mogelijk geeft de Gezaghebber van deze aangiften kennis aan den Procureur-generaal en aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst.

De verpleging wordt geacht aan te vangen zoodra een geneeskundige, die bevoegd is om in de kolonie Curaçao de geneeskunst uit te oefenen, aan dengene die den leider verzorgt, kennis heeft gegeven van den aard der ziekte. Bedoelde geneeskundige geeft onmiddellijk van zijne uitspraak kennis op Curaçao aan den Procureur-generaal en aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en op de overige eilanden der kolonie aan den Gezaghebber.

Art. 9.

De Procureur-generaal en de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en de Gezaghebbers, elk in zijn ressort, zijn bevoegd de woningen binnen te treden, waar krankzinnigen verpleegd worden, omtrent wie de in art. 8 vermelde aan-

gifte is gedaan, of wier verzorgers wegens gemis van aangifte krachtens art. 36 zijn veroordeeld.

In niemands woning wordt tegen zijn wil binnengetreden dan door den Procureur-generaal en den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst tezamen of op een der andere eilanden der kolonie dan Curaçao ook door den Gezaghebber, vergezeld van een op dat eiland dienstdoenden geneesheer.

Van dit binnentreden en van de redenen, die daartoe geleid hebben, wordt door den Procureur-generaal en den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst of door den Gezaghebber en dengene, die hem vergezelt, binnen vier en twintig uren een proces-verbaal opgemaakt, hetwelk aan den persoon, wiens woning is binnengetreden, in afschrift wordt medegedeeld.

Is de woning binnengetreden door den Gezaghebber, dan wordt gelijk afschrift zoo spoedig mogelijk aan den Procureur-generaal gezonden.

In de krankzinnigengestichten wordt ten allen tijde vrije toegang verleend aan den Procureur-generaal en aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en, voor zoover zij op een der andere eilanden der kolonie dan Curaçao zijn opgericht, ook aan den Gezaghebber.

Zij, die krankzinnigen verplegen of die een krankzinnigengesticht besturen, alsmede de daaraan verbonden geneeskundigen, geven aan den Procureur-generaal en aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en op de andere eilanden der kolonie dan Curaçao ook aan den Gezaghebber de verlangde inlichtingen.

Art. 10.

Van elke toepassing van een dwangmiddel op een verpleegde in een krankzinnigengesticht wordt dagelijks aanteekening gehouden in een register, ingericht naar een door den Gouverneur vast te stellen model.

Dit register wordt den Procureur-generaal, den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst of den Gezaghebber op zijn verlangen voorgelegd.

Art. 11.

De Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst of een Gezaghebber bevindende, dat een krankzinnige buiten een krankzinnigengesticht wordt verwaarloosd, of in een niet voor de verpleging van krankzinnigen doelmatige woning wordt

verpleegd, geeft hiervan onmiddellijk kennis aan den Procureur-generaal.

Art. 12.

Bij hunne op onbepaalde tijden, doch althans eenmaal in de drie maanden, aan de krankzinnigengestichten te brengen bezoeken verzekeren de Procureur-generaal, de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst of de betrokken Gezaghebber zich dat niemand wederrechtelijk daarin geplaatst of teruggehouden wordt en dat de verpleegden behoorlijk worden behandeld.

Het bestuur van een gesticht zendt op Curaçao aan den Procureur-generaal en op de overige eilanden der kolonie aan den betrokken Gezaghebber binnen tweemaal vier en twintig uren eene schriftelijke kennisgeving van elke opneming, verplaatsing, verlof, ontslag of overlijden van een verpleegde, met vermelding van de redenen van de verplaatsing, het verlof of het ontslag en met opgave van den persoon, die de aanvraag mocht hebben gedaan.

Zoo spoedig mogelijk deelt de Gezaghebber deze kennisgeving aan den Procureur-generaal mede.

§ III. *Plaatsing en verblijf in een krankzinnigengesticht.*

Art. 13.

Ieder meerderjarig bloedverwant of aangehuwde in de rechte linie onbepaald en in de zijlinie tot den derden graad ingesloten, alsmede de echtgenoot, voogd of curator van een krankzinnige, zijn bevoegd om op Curaçao aan den Procureur-generaal en, indien de krankzinnige op een der andere eilanden der kolonie woont, aan den Gezaghebber van het eiland waar de krankzinnige woont, machtiging te verzoeken om den krankzinnige voorloopig in een gesticht te doen plaatsen in het belang der openbare orde of in dat van den lijder.

Weigert Procureur-generaal of Gezaghebber dan kunnen de verzoekers zich wenden tot het Hof van Justitie.

Art. 14.

De Procureur-generaal of de Gezaghebber kan bij ontstentenis van de in art. 13 vermelde personen, de voorloopige plaatsing in een gesticht ambtshalve gelasten.

Hij is, indien de in art. 13 vermelde personen van hunne bevoegdheid geen gebruik maken, daartoe verplicht, wanneer hij de plaatsing van den krankzinnige onder verzekerd toezicht, in het belang der openbare orde of ter voorkoming van ongelukken, noodzakelijk acht, of wanneer het hem gebleken is, dat een krankzinnige verwaarloosd wordt.

Art. 15.

In spoedeischende gevallen kan op Curaçao de Procureur-generaal of op de andere eilanden der kolonie de Gezaghebbers krankzinnigen, die zich binnen hun ressort bevinden, in bewaring doen stellen.

De Gezaghebbers geven hiervan zoo spoedig mogelijk kennis aan den Procureur-generaal, met bijvoeging van de bescheiden, waaruit de krankzinnigheid blijkt.

Deze bewaring vindt plaats in eene door den Gouverneur krachtens art. 5 aangewezen plaats tot voorloopige opneming.

De duur van het in bewaring stellen mag nooit langer zijn dan strikt noodzakelijk.

Zoo spoedig mogelijk worden de noodige maatregelen genomen voor de voorloopige plaatsing in een gesticht.

Art. 16.

Ieder meerderjarige, die gevoelt, dat zijn toestand verpleging in een krankzinnigengesticht wenschelijk maakt, kan zijne plaatsing overeenkomstig art. 13 verzoeken.

Art. 17.

Bij het in art. 13 bedoelde verzoek moet worden overgelegd eene uiterlijk drie dagen vóór het verzoek opgemaakte, onderteekende en met redenen omkleede verklaring van een geneeskundige, als bedoeld in art. 8, waaruit blijkt, dat de persoon, voor wien plaatsing in een gesticht verlangd wordt, in een toestand van krankzinnigheid verkeert.

Bij de verzoeken kunnen bovendien omstandigheden vermeld en bescheiden overgelegd worden, waaruit de staat van krankzinnigheid nader blijkt.

De Procureur-generaal en de Gezaghebbers geven in den regel ambtshalve geen bevel tot voorloopige plaatsing in een gesticht af, dan na ontvangst van eene verklaring van een geneeskundige als in het eerste lid van dit artikel bedoeld.

Art. 18.

De Procureur-generaal, en op de andere eilanden dan Curaçao de betrokken Gezaghebber, is bevoegd, alvorens op het verzoek bedoeld in art. 13 te beschikken, den persoon, wiens plaatsing verzocht is, zijne bloedverwanten of aangehuwden, zijn echtgenoot, voogd of curator daarover te hooren, wat eerstgenoemde betreft zoo noodig in tegenwoordigheid van een geneeskundige door den Procureur-generaal of den Gezaghebber zelven aan te wijzen.

Wanneer de te hooren persoon niet ter plaatse aanwezig is, kan de Procureur-generaal het verhoor aan den Gezaghebber van het eiland, waar de woon- of verblijfplaats van den persoon gelegen is, opdragen.

Het bevel van den Procureur-generaal of van den Gezaghebber kan, na een daarin te bepalen termijn van ten hoogste zes maanden, niet meer ten uitvoer gelegd worden.

Art. 19.

De opneming van een krankzinnige in een gesticht geschiedt tegen overlegging van eene expeditie van het bevel van den Procureur-generaal of van den Gezaghebber.

Ingeval de rechter oordeelende in strafzaken, met toepassing van het tweede lid van artikel 39 van het Wetboek van Strafrecht, heeft bevolen, dat iemand in een krankzinnigengesticht zal worden geplaatst, geschiedt de opneming van zoodanigen persoon tegen overlegging van een uittreksel uit de onherroepelijk geworden uitspraak, die de plaatsing beveelt.

Dit uittreksel en de expeditie van de in de artt. 23, 24, 29 en 30 bedoelde rechterlijke beschikkingen moeten aan het bestuur van het gesticht worden overgelegd; zij worden vermeld in en bewaard bij een register, ingericht naar een door den Gouverneur vast te stellen model.

Art. 20.

Bij elke plaatsing van een krankzinnige in een gesticht geeft de Procureur-generaal of de betrokken Gezaghebber daarvan onverwijld kennis aan de personen in art. 12 vermeld en voor zoover deze personen in de kolonie gevestigd en bekend zijn.

Is het bevel van een Gezaghebber uitgegaan, dan geeft hij daarvan eveneens ten spoedigste kennis aan den Procureur-generaal.

Art. 21.

Gedurende de eerste vier weken na iemands opneming houdt de geneeskundige van het gesticht, die den opgenomene behandelt, in een daartoe bestemd register, waarvan het model door den Gouverneur wordt vastgesteld, dagelijks aanteekening van zijne bevinding.

Na den afloop der eerste vier weken geschiedt gelijke aanteekening gedurende een half jaar, ten minste wekelijks en daarna ten minste maandelijks.

Art. 22.

Binnen vijf weken na iemands opneming wordt door den Procureur-generaal een afschrift van de in artikel 21, alinea 1, bedoelde aanteekeningen met een requisitoir om den opgenomene gedurende een bepaalden tijd, dien van één jaar niet te boven gaande, in een krankzinnigengesticht te doen verblijven, ingediend aan het Hof van Justitie.

Het requisitoir gaat vergezeld van eene met redenen omkleede verklaring van den geneesheer van het gesticht, of, indien er meer zijn, van den eersten geneeskundige omtrent het noodzakelijke of wenschelijke eener verdere verpleging in een krankzinnigengesticht.

Art. 23.

Over het requisitoir kan door het Hof van Justitie worden beschikt op de in art. 22 vermelde bescheiden.

Het Hof van Justitie kan echter nader bewijs door getuigen of andere middelen gelasten en zelfs het verhoor van den verpleegde bevelen.

Wordt het verhoor van den verpleegde bevolen, dan geschiedt dit in het gesticht al of niet in tegenwoordigheid van een der daaraan verbonden geneeskundigen. Het Hof kan het verhoor opdragen aan een daartoe te benoemen Rechter-Commissaris of aan den Kantonrechter binnen wiens ressort het gesticht gelegen is. Dit verhoor geschiedt zooveel mogelijk in het bijzijn van den Procureur-generaal.

Bij gelegenheid van het verhoor van den verpleegde kunnen tevens de geneeskundigen en andere personen, die zich in het gesticht bevinden, als getuigen worden gehoord, zonder voorafgaande oproeping.

Hangende het onderzoek blijft de verpleegde in het gesticht.

Bij afwijzende beschikking op het requisitoir van den Pro-

cureur-generaal gelast het Hof van Justitie tevens, dat de persoon, wiens verder verblijf in een krankzinnigengesticht is verzocht, onmiddellijk uit het gesticht worde ontslagen.

De beschikking van het Hof van Justitie wordt gesteld op het requisitoir.

Art. 24.

Ten hoogste één maand en ten minste veertien dagen vóór het verstrijken van den tijd, waarvoor het Hof van Justitie iemands verblijf in een krankzinnigengesticht heeft vergund, wordt door den geneeskundige van het gesticht of, indien er meer zijn door den eersten geneeskundige aan den Procureur-generaal een afschrift gezonden van de in artikel 21 bedoelde aanteekeningen, vergezeld van zijne met redenen omkleede verklaring omtrent de noodzakelijke of wenschelijke eener verdere verpleging in een krankzinnigengesticht.

De Procureur-generaal dient hierop, zoo daartoe termen zijn, uiterlijk acht dagen na de ontvangst van de in het eerste lid genoemde bescheiden en onder overlegging daarvan aan het Hof van Justitie een requisitoir in tot het verleenen eener nieuwe machtiging voor ten hoogste één jaar.

Op dit requisitoir wordt beschikt overeenkomstig de voorschriften van art. 23.

Telkens bij het verstrijken van den termijn der laatst verleende machtiging kan op gelijke wijze een nieuwe machtiging worden verleend voor ten hoogste één jaar.

De verpleegde, te wiens aanzien machtiging tot verlengd verblijf in een gesticht is verzocht, blijft daarin hangende het onderzoek van het Hof van Justitie.

Bij weigering der machtiging gelast het Hof van Justitie tevens, dat de persoon, wiens verder verblijf in een krankzinnigengesticht is gerequireerd, onmiddellijk uit het gesticht worde ontslagen.

Art. 25.

Indien een persoon, tegen wien eene strafvervolging is ingesteld, vermoed wordt krankzinnig te zijn, dan wel krankzinnigheid voor te wenden en daaromtrent geen voldoende zekerheid kan worden verkregen, is de President van het Hof van Justitie of de betrokken Kantonrechter bevoegd, den beklaagde voor ten hoogste zes maanden ter observatie in een krankzinnigengesticht te doen opnemen.

De opneming van den beklaagde in een gesticht geschiedt

zonder nadere formaliteiten, alleen op grond van de beschikking van den President van het Hof van Justitie of van den betrokken Kantonrechter.

De kosten van overbrenging naar het gesticht en van verpleging gedurende den tijd der observatie komen voor rekening van de kolonie, tenzij dit door of voor den beklaagde anders verlangd wordt.

Bij de opneming doet de President van het Hof van Justitie of de betrokken Kantonrechter aan den geneeskundige, of, zoo er meer zijn, aan den eersten geneeskundige, van het gesticht, alle bescheiden en inlichtingen toekomen, welke dienen kunnen om deze bij zijn oordeel over het geval voor te lichten.

Genoemde geneeskundige zendt zoo spoedig mogelijk door tusschenkomst van den Procureur-generaal zijn met redenen omkleed rapport over de al of niet krankzinnigheid van den beklaagde aan den President van het Hof van Justitie of aan den betrokken Kantonrechter.

Zoo het rapport de verklaring inhoudt, dat de opgenomene aan krankzinnigheid lijdende is, wordt door den Procureur-generaal zijne definitieve plaatsing in een krankzinnigengesticht gerequireerd, overeenkomstig de voorschriften der artt. 22 en 23 van deze verordening.

Houdt het rapport de verklaring in, dat de opgenomene niet krankzinnig is, dan geeft de President van het Hof van Justitie of de betrokken Kantonrechter last tot onmiddellijk ontslag uit het gesticht, met bevel dat de beklaagde weder ter beschikking der Justitie worde gesteld.

Art. 26.

Een krankzinnige, die krachtens eene rechterlijke machtiging in een gesticht is opgenomen, kan zonder nadere machtiging naar een ander gesticht worden overgebracht binnen den termijn bij de laatst verleende machtiging gesteld.

Ingeval van overbrenging worden de den krankzinnige betreffende stukken door het bestuur van het eene gesticht gezonden aan dat van het andere.

§ IV. *Verlof en ontslag uit een krankzinnigengesticht.*

Art. 27.

Door den geneeskundige of, zoo er meer zijn, door den eer-

sten geneeskundige van een gesticht, kan in overleg met het bestuur aan een ieder die daarin is opgenomen, met toestemming van hem, die de opneming heeft verzocht, verlof worden verleend om het gesticht voor een bepaalden tijd te verlaten.

Ingeval de verpleegde onder ouderlijke macht, voogdij of curateele staat, is daartoe de toestemming van hem, die de ouderlijke macht uitoefent, van den voogd of van den curator noodig. Deze bepaling geldt niet, wanneer het verlof voor vier en twintig uren of korter wordt verleend.

Het ingaan van het verlof en de terugkeer in het gesticht worden op het in art. 19 vermeld register aangeteekend.

Art. 28.

Ontslag wordt verleend door het bestuur van het gesticht:

1º wanneer de verpleegde geene blijken van krankzinnigheid heeft gegeven of hij van zijne krankzinnigheid genoegzaam is hersteld; van het verleend ontslag wordt door den geneeskundige eene schriftelijke verklaring afgegeven aan den persoon of de autoriteit, die het verzoek tot opneming heeft gedaan;

2º op bevel van den Procureur-generaal;

3º op rechterlijk bevel.

Ontslag kan worden verleend door het genoemde bestuur:

a. op verzoek van hem, op wiens aanvraag de opneming geschied is, of, bij ontstentenis van dezen, op verzoek van een ander bloedverwant of aangehuwde of den echtgenoot, bedoeld bij art. 13, en in beide gevallen wanneer de verpleegde onder vaderlijke macht, voogdij of curateele staat met de toestemming van de in het tweede lid van art. 27 genoemde personen;

b. wanneer de bij de overeenkomst krachtens welke de lijder in het gesticht is opgenomen, vastgestelde verpleegkosten of kosten buiten de verpleging niet op de bepaalde of overeengekomen wijze worden voldaan en de schuldenaar zonder gevolg is in gebreke gesteld om te betalen.

De Procureur-generaal kan, in overleg met den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, bij gebrek aan plaatsruimte in de Gouvernementsinrichting, zoodanige lijders doen ontslaan, die volgens een vooraf in te winnen schriftelijk advies van den geneeskundige van het gesticht, of, indien er meer zijn, van den eersten geneeskundige, als ongeneeslijk zijn aan te merken en wier ontslag geen gevaar oplevert voor verstoring der openbare orde of voor ongelukken.

Het ontslag wordt op het in art. 19 vermelde register aangeteekend.

De terugkeer in de maatschappij wordt door den genoemden geneeskundige van het gesticht geregeld in overleg met hem op wiens aanvraag de opneming is geschied, of, bij ontstentenis van dezen met iemand dergenen, die bevoegd waren de opneming te vragen. Bij het ontslag van hem, die op eigen verzoek in het gesticht zijn opgenomen, wordt het in de vorige zinsnede vermeld overleg niet vereischt.

Zijn de in de eerste zinsnede van het vorig lid bedoelde personen niet bekend of onthouden zij hunne medewerking, zoo kan de hulp van den Procureur-generaal of van den Gezaghebber van het eiland, waarop het gesticht gelegen is, tot de opzending van den ontslagene naar zijn woonplaats worden ingeroepen. Hetzelfde geldt bij het ontslag van hen, die op eigen verzoek in het gesticht zijn opgenomen.

Art. 29.

In ieder der gevallen, bedoeld bij art. 28, eerste lid, sub 2°, en tweede lid, sub *a* en *b*, beoordeelt de geneeskundige, of, zoo er meer zijn, de eerste geneeskundige van het gesticht vooraf of het ontslag kan plaats hebben, zonder gevaar voor stoornis van de openbare orde of voor ongelukken.

Blijkt het tegendeel, dan maakt hij daaromtrent eene schriftelijke verklaring op en zendt die in het geval van art. 28, tweede lid, sub *a*, met het verzoek, in dat van art. 28, tweede lid, sub *b*, met het exploit van ingebrekestelling aan den Procureur-generaal.

De Procureur-generaal vraagt onmiddellijk na ontvangst dezer stukken de beslissing van het Hof van Justitie, dat op zijn requisitoir of het ontslag beveelt na zich verzekerd te hebben, dat de noodige maatregelen genomen zijn om het gevaar voor stoornis van de openbare orde of voor ongelukken te verhoeden, of bepaalt dat het ontslag als gevaarlijk niet binnen den termijn der laatste machtiging zal geschieden, of, bij het verstrijken van dien termijn, in de hiervoren omschreven vormen machtiging verleent tot verder verblijf van den krankzinnige in een gesticht.

Zoolang het Hof van Justitie beraadslaagt wordt het gevraagde ontslag niet verleend. Het Hof kan vóór het nemen eener beslissing een nader onderzoek bevelen. Het tweede lid en de volgende zinsneden van art. 23 zijn daarbij van toepassing.

Art. 30.

Bevindt de Procureur-generaal, dat een verpleegde in een krankzinnigengesticht op onwettige wijze is opgenomen of gehouden, zoo beveelt hij diens onmiddellijk ontslag, tenzij dit niet zonder gevaar voor stoornis van de openbare orde of voor ongelukken kan geschieden.

Zoo het bestaan van dat gevaar blijkt uit eene met redenen omkleede verklaring van den geneeskundige van het gesticht, of, indien er meer zijn, van den eersten geneeskundige, requireert de Procureur-generaal in de hiervoren omschreven vormen de machtiging van het Hof van Justitie tot verder verblijf van den krankzinnige in een gesticht.

Treft de Procureur-generaal in een gesticht een verpleegde aan, die, ofschoon daarin op grond van een rechterlijke machtiging verblijvende, naar zijn oordeel niet meer krankzinnig is, dan kan hij diens ontslag alleen bevelen zoo de geneeskundige, of, zoo er meer zijn, de eerste geneeskundige van het gesticht daarmede instemt.

Bij gemis van die instemming vraagt de Procureur-generaal de beslissing van het Hof van Justitie, dat vooraf den geneeskundige, of, zoo er meer zijn, den eersten geneeskundige van het gesticht hoort en een nader onderzoek kan bevelen; het tweede lid en de volgende zinsneden van art. 23 zijn daarbij van toepassing.

§ V. *Beheer der goederen van verpleegden in een krankzinnigengesticht en hunne onder curateele stelling.*

Art. 31.

Iedere meerderjarige, die ter zake van krankzinnigheid in een gesticht is geplaatst, verliest het beheer over zijne goederen en over die van anderen, indien hem dit mocht zijn opgedragen.

Op de verbintenissen door hem aangegaan is art. 1348 van het Burgerlijk Wetboek toepasselijk.

Wat de artt. 495 en 496 van het Burgerlijk Wetboek betreft staat hij gelijk met iemand wiens curateele verleend of verzocht is.

Art. 32.

Indien het noodzakelijk is om in het geheel of gedeeltelijk

beheer der goederen van een verpleegde in een krankzinnigengesticht, of in de waarneming zijner belangen, in welk opzicht ook te voorzien, wordt een provisioneele bewindvoerder benoemd door het Hof van Justitie.

Die benoeming geschiedt op verzoek van hen, die bevoegd zijn de opneming in het gesticht te vragen, of van andere belanghebbenden of, zoo deze stilzitten, op requisitoir van den Procureur-generaal.

De vrouw kan tot provisioneele bewindvoerster over haren man benoemd worden.

De bewindvoerder kan geene andere daden dan van zuiver beheer verrichten, tenzij op machtiging van het Hof van Justitie. Die machtiging wordt alleen verleend om gewichtige redenen en na verhoor of behoorlijke oproeping van vier uit de naaste bloedverwanten of aangehuwden en van den echtgenoot, zoo zij in de kolonie zijn.

De bevoegdheid van den provisioneelen bewindvoerder houdt op, wanneer de verpleegde uit het gesticht is ontslagen in een der gevallen in art. 28, eerste lid, sub. 1°, 2° en 3° vermeld, met uitzondering van het ontslag ingevolge het derde lid van art. 28 verleend, alsmede wanneer een curator over hem is aangesteld en de provisioneele bewindvoerder op wettige wijze van dit een en ander is in kennis gesteld.

Art. 33.

Indien het na de eerste machtiging tot verlengd verblijf uit kracht van art. 24 verleend, noodzakelijk is, dat een verpleegde in een krankzinnigengesticht onder curateele wordt gesteld, hetgeen zoo niet andere daartoe bevoegden dit tijdig vragen, ook buiten de gevallen, bedoeld in art. 484 van het Burgerlijk Wetboek, door den Procureur-generaal kan worden gerequireerd, worden de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek in acht genomen met de volgende wijzigingen:

1° bij het verzoekschrift wordt geene opgave van getuigen vereischt; geene andere bewijsstukken behoeven te worden overgelegd dan eene door den geneeskundige, of, zoo er meer zijn, door den eersten geneeskundige van het gesticht afgegeven verklaring, waaruit de voortdurende staat van krankzinnigheid blijkt, benevens een afschrift der laatste rechterlijke machtiging tot verblijf in het gesticht;

2° wanneer de sub 1° vermelde stukken zijn overgelegd houdt het Hof van Justitie het bij art. 487 van het Burgerlijk Wetboek bedoeld verhoor;

3º de beteekening bedoeld bij art. 488 van dat Wetboek kan geschieden aan het bestuur van het gesticht, ingeval een aan het gesticht verbonden geneesheer verklaart, dat de beteekening aan den verpleegde in persoon voor dezen schadelijk wezen zou.

Die verklaring wordt dan in het exploit vermeld en door den bedoelden geneeskundige onderteekend, een en ander op straffe van nietigheid van het exploit;

4º de bij artt. 488 en 492 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde verhooren hebben plaats in het gesticht door een door het Hof van Justitie aan te wijzen lid van het Hof van Justitie als Rechter-Commissaris, in bijzijn van den Procureur-generaal, en, zoo noodig, in tegenwoordigheid van den aan het gesticht verbonden geneeskundige, of, zoo er meer zijn, van den eersten geneeskundige.

Het vierde lid van art. 23 is daarbij van toepassing;

5º na afloop van het verhoor doet het Hof van Justitie uitspraak zonder nadere oproeping van partijen, onverminderd zijne bevoegdheid om ingevolge art. 489 van het Burgerlijk Wetboek een getuigenverhoor te bevelen;

6º de beteekening aan den krankzinnige van het vonnis of arrest, waarbij curateele verleend is, geschiedt aan hem in persoon of, in het geval sub 3º voorzien, op de aldaar voorgeschreven wijze.

Art. 34.

Van de benoeming van provisioneele bewindvoerders, van de verleende onder curateele stelling en van de benoeming van curators en toeziende curators wordt binnen drie dagen na de dagteekening der stukken, waarbij zij plaats hebben, door den Griffier van het Hof van Justitie bij brief kennis gegeven aan het bestuur van het gesticht, waarin de krankzinnige wordt verpleegd.

Die brief wordt bij het in art. 19 vermeld register bewaard, nadat daarin van den zakelijken inhoud aanteekening is gehouden.

§ VI. *Strafbepalingen.*

Art. 35.

Met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste zeshonderd gulden wordt gestraft hij, die een krankzinnigengesticht opricht zonder vergunning van den

Gouverneur, of daarin krankzinnigen blijft verplegen, nadat de vergunning is ingetrokken.

Art. 36.

Met geldboete van ten hoogste driehonderd gulden wordt gestraft:

A. de bestuurder van een krankzinnigengesticht, die:

1º nalaat de vereischte kennisgeving aangaande de opneming, verplaatsing, verlof, ontslag of overlijden van een krankzinnige te doen aan het bevoegd gezag met inachtneming van de wettelijke voorschriften;

2º bij de opneming van krankzinnigen nalaat zich te doen overleggen de bij deze verordening gevorderde stukken;

3º nalaat de in deze verordening genoemde registers te houden overeenkomstig de in deze verordening gegeven voorschriften;

B. hij die nalaat aan het bevoegd gezag te doen de in art. 8, eerste lid, dezer verordening voorgeschreven aangiften;

C. de geneeskundige, die nalaat aan het bevoegd gezag te doen de in art. 8, derde lid, dezer verordening voorgeschreven kennisgeving;

D. de geneeskundige verbonden aan een krankzinnigengesticht, die nalaat de in deze verordening genoemde registers, aanteekeningen of verklaringen te houden of op te maken of te verzenden overeenkomstig de in deze verordening gegeven voorschriften.

Art. 37.

De feiten, bij deze verordening strafbaar gesteld, worden beschouwd als overtredingen.

§ VII. *Voorschot en verhaal van kosten.*

Art. 38.

Door het Gouvernement worden, bij gebreke van tijdige betaling op andere wijzen, als voorschot voldaan de kosten voortvloeiende uit:

1º het bij sluiting van een krankzinnigengesticht op last van den Gouverneur overbrengen van krankzinnigen naar andere gestichten volgens art. 4 en hunne opneming en verpleging daarvan;

2º de overbrenging naar en de opneming en verpleging in

een gesticht van krankzinnigen omtrent wie het onzeker is door wien de kosten moeten worden gedragen of wier plaatsing of verdere verpleging ingevolge deze verordening geschiedt op requisitoir van den Procureur-generaal;

3º het vervoer en de verpleging, waar ook, van krankzinnigen op bevel van den Gezaghebber in bewaring gesteld overeenkomstig art. 15.

Deze kosten worden door het Gouvernement verhaald:

a. op de bestuurders der gestichten, indien de uitgaaf het gevolg is van de nalatigheid of verzuim hunnerzijds;

en anders:

b. op de inkomsten en bezittingen van den verpleegde, en voor zoover deze daartoe toereikend zijn;

c. op zijne bloed- en aanverwanten, die naar de artt. 370, 371, 372 en 377 van het Burgerlijk Wetboek tot zijn onderhoud verplicht zijn.

De kosten, die niet verhaald kunnen worden op de wijze sub *b* en *c* van dit artikel vermeld, worden beschouwd als voor armen te zijn gedaan.

De kosten van verpleging in de Gouvernementsinrichting worden voor zoover mogelijk aan de personen sub *b* en *c* genoemd, in rekening gebracht.

Onvermogenden worden daarin op kosten der kolonie verpleegd.

Art. 39.

Het verhaal geschiedt uit kracht van een bevelschrift van ten uitvoerlegging van den President van het Hof van Justitie, gesteld op de daartoe aan dien ambtenaar over te leggen behoorlijk gesplitste en zooveel mogelijk door bewijsstukken gerechtvaardigde staten van kosten.

De invordering geschiedt op de wijze als voor belastingen bepaald bij de verordening van 16 Juli 1908 (P. B. Nº 53).

§ VIII. *Slot- en overgangsbepalingen.*

Art. 40.

De stukken vereischt tot de opneming, het verblijf, de verplaatsing, het verlof en het ontslag van personen in en uit krankzinnigengestichten zijn vrij van zegel.

Art. 41.

De verordening van den 30n. October 1873 (P. B. 1874 N° 10), houdende bepalingen omtrent het gesticht voor krankzinnigen op Curaçao, zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 23n. Maart 1920 (P. B. N° 18), is ingetrokken.

Echter gelden de krachtens deze verordening verleende rechterlijke machtigingen voor de termijnen daarin uitgedrukt.

Art. 42.

Deze verordening treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Gegeven te Willemstad, den 21sten October 1921.

BRANTJES.

De Gouvernements-Secretaris,

BOOMGAART.

Uitgegeven den 3n. Mei 1922.
De Gouvernements-Secretaris,
BOOMGAART.